

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izdaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četr leta 1-50 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge tujine 10 K. Češkoslovenska država 6 K. Še več hodi sam po nje, plača na leto samo 5 K. — Naročnina se pošilja na: Upravištvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Češkoslovenska država „družina“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvo: Koroska cesta št. 5, upravljajo naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 24 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 16 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mali svet“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pettivrsta 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Nezaprte reklamacije so pošiljane preko.

Kmetijski tabor v Petrovčah.

Na Veliko Gospojnico, dne 15. avgusta se vrši v Petrovčah v Savinjski dolini kmetijski tabor. Na taboru nastopijo kot govorniki najodličnejši slovenski kmetijski poslanci. Shod naj bo manifestacija za kmetijske pravice in obenem glasen protest zoper krivice, ki se gode kmetскому stanju. Kmetje cele Savinjske doline, pridite kakor eden mož na tabor, da enodušno pokažete svojo jekleno voljo, da ne trpite nič več, da bi se drugi stanovi mastili in zabavali na stroške žuljevih vaših rok. Vsak zavedni kmet gre zatorej 15. avgusta na kmetijski tabor v Petrovče.

Deželani, ne slušajte boljševiških agentov!

Kuga boljševizma ne preti ukužiti samo naše delavce po mestih in tvornicah, ampak tudi naše kmetijsko ljudstvo. Povsod se naleti po deželi na ljudi, ki v javnih prostorih na zaničljivo hujskajoč način govorijo o naši mladi državi. Njč jim ni prav, vse bi radi po svoje predrugačili in zboljšali na — boljševiški način. Radi bi bili brez postav, brez reda in miru in brez — dela! S silo jemati, brez dela dobro živeti, to je njih evangelij. Pošteni pridni bogaboječi kmetje so jim trn v peti. „Vse je last vseh“, je njihova najvišja postava. Kar pridni prideluje v potnih sragah svojega obraza in s krvavo žuljavimi rokami, bi naj bila last delamrznih potepuhov. Ti, ki si marljiv, skrben in v svojih potrebah skromen, boš moral svoj pridelek deliti z lenim, zapravljivim in v svojih potrebah nenasitnim boljševikom. Imaš 4 krave v hlevu, ti bodo 3 vzeli brez plačila. Ko bode pošel izkupiček teh 3 krav, prišli še bodo po zadnjo, ker ni tvoja, ampak last — vseh!

Kakih deset glav oboroženih, pijanih boljševikov pridrda v avtomobilu v neko malo vas. Ko pridejo do prve hiše, je petorica izstopila in puške v rokah držoč, hodila po vasi ter zapovedala, da morajo takoj spraviti 20 vreč pšenice

in tri sode vina, če ne bodo najstrožje kaznovani. Kaj so mogli ukreniti ubogi kmeti? Ubogali so in s strahom nanosili, kar se je zahtevalo. Po nekod se razoroženi kmetje upirajo temu nečloveškemu nasilju, a če niso dovolj močni jih zadeneta neusmiljeni poboj in požig. A kako dolgo bo še trajalo to hajduško ropanje? Kdo bo delal, če si ni varen svojega težko zemlji izsiljenega imetka? Posledice tega divjanja so na Ogrskem že nastopile: glad, nasilje, umor in požig je zavladal in uničil vso preje tako cvetoče gospodarstvo. In njih apostol Bela Kun, prejšnji trgovski agent, seveda žid, je svojo ženo že z milijoni ukradenega denarja poslal v Švico na varno in on sam — Bog ve, če že ni tudi zgnil. Isto so storili njegovi glavni pomagači. Z bogatim plenom so pobegnili in pustili ubogo zapeljano ljudstvo — večinoma delavstvo — svoji usodi. Rumuni, Francozi, Srbi in Čehi bodo uničili zadnje tolpe boljševikov in po malem, zelo po malem bode mogoče celiti rane, katere je bogati ogrski deželi prizadajala goljufiva židovska sodrga in nje pomagači.

V Berlinu, v Monakovem itd. so socialdemokratje sami kar na cesti postreljali te zapeljivce naroda in trupla vrgli v mestni kanal. — Zasluženo plačilo! — Povsod boljševizmu odklenkava, le pri nas se še nahajajo nahujskani nevedneži, ki si zažele takih nesrečnih razmer tudi v Jugoslaviji.

Slovinci poštenjaki! Ne dajte se zapeljati po takih delamrznih, zločinskih potepuhih! Storite potrebno, da se take vrste ljudi spravi takoj na varno! Orožništvo pa naj stori svojo dolžnost tudi v tem pogledu in naj bo tako natančno in občutljivo, kakor je bilo pred vojno. Le en migljaj anonimne sumnje je zadostoval, pa so te odvedli v Gradec. Tistokrat so celo slišali, kar se ni govorilo, a danes so gluhi in ne slišijo, kar zlovoljneži kriče in trobentajo kar v beli dan!

Politični pregled.

V Beogradu je izbruhnila ministrska kriza vsled nerazpozumljenja posameznih ministrov. Ministrski predsednik St. Protič je podal regentu

Aleksandru pismeno ostavko, v kateri je tudi navedel vzroke odstopa. Regent je sprejel demisijo. Nova vlada še ni sestavljena, tudi delovanje narodnega predstavništva je odgodeno začasno. — Madžarska boljševiška vlada v Budimpešti je z Bela Kunom vred odstopila. Pričela je delovati nova, ki si je stavila kot glavno nalogo: poravnati spore med Ogrsko in antantno. Kljub novi vladi so pa rumunske čete v moči 30.000 mož zasedle Budimpešto. — Reško vprašanje bi se naj rešilo na ta način, da dobi Italija reško mesto, prosta luka bi bila postavljena pod nadzorstvo zveze narodov. V zameno za Reko je Italija pripravljena se odpovedati važnim zahtevam v Dalmaciji v prid Jugoslaviji. — Preteklo nedeljo je započelo italijansko vojaštvo v Trstu zopet svoje vnebovpijoče krivične izgrede napram socialistom, ki so se pa konečno raztegnili nad nedolžne Slovence. Otroci socialistov so se vračali v nedeljo zvečer v spremstvu starišev v mesto. Na razstanku otrok je prišlo iz neznanega vzroka do krvavih spopadov med stariši otrok in karabinerji, ki so streljali na izletnike. V tem vrvežu je bilo več otrok ranjenih in ubitih. Vsled teh zvečnih dogodkov so socialisti v pondeljek ustavili delo. Kot odgovor na delavsko stavko so priredili tržaški nacionalisti v družbi vojaštva protidemonstracijo proti socialistom in seve tudi Slovincem, kakor bi bili oni kaj zakrivali. Nahujskana italijanska druhal in vojaštvo je vdrla v čitalnico in uredništvo „Eдинosti“, kjer so vse porazbili in izmetali knjige ter liste skozi okna na cesto. Pri tem tolovajskem opustošenju čitalnice in slovenske tiskarne se se najbolj odlikovali tolovajski karabinerji s svojimi častniki na čelu. Zbirališče socialdemokratov, kavarno „Union“, so Italijani tudi razbili in zasedli socialistični dom. Ti izgrede se gode gotovo v dogovoru z laško vlado, ki bi rada izzvala s tržaškimi dogodki od naše strani napade na laške častnike v Ljubljani in po drugod. Njih peklenska namera pa se jim ne bo posrečila niti tokrat.

Slovinci širite naše liste!

prijateljevem grobu ni samo jokal, ampak tudi goreče molil.

Že prej omenjeno. Naša mila nam domovina je ožigosana z dalekovidnimi spomeniki nekdanjega tlačanstva in suženjstva, z — gradovi ali njih trhljimi razvalinami. Naš hrib, dol in plan pa ne nosijo samo pošastnih znakov krivično prestalega mučenštva, z naših hribov in gričev nam svetijo, iz dolin nas vabijo stoletne cerkve, cerkvice, kapelice, ti brami božji, ki nam vzbujajo spomine kot skala trdne vere in neumahljivega zaupanja naših očetov v božjo od pomoč. Dandanes se divimo, čudimo ter občudujemo, kako je bilo sploh mogoče, tako in toliko veličastnih, velikih in lepih hiš božjih pozidati, jih takorekoč ponesti iz doline na hribe in strmine. Vera in zaupanje naših očetov v božjo nepravičnost sta nam pritrčila na hrib, skalo in dol skozi stoletja varna zavetišča, ki so naše prednike in nas tolažila, bodrila, molče govorila: Tudi vam, vernim trpinom, se bodo prepilili okovi suženjstva, se bode vrnila dolžna pravica! In v teh veličastnih hramih božjih, s katerimi je posuta naša kraljevina, se naši očetji in mi nismo zbirali na zabavo in ples, ampak zatekali smo se v nje v živi veri in upu, da nas mora enkrat obsenčiti moč božje pravice. Nezabno mili prizori upanja v boljšo prihodnost so se nam nudili za razsajanja svetovne vojne.

LISTEK.

Iz groba v življenje.

Januš Golec.

(Nadaljevanje.)

Judje pa stoječi krog Krista pri Lazarjevem grobu in zapazivši na Gospodovem licu solze, so si namigavali med seboj, šepetajoč:

»Glejte, kako ga je ljubil!»

Te besede: »Glejte, kako ga je ljubil«, nanašajo se na nas Jugoslovane v bridki preteklosti in žarki sedanjosti. Nismo sicer posedali prostosti in samostojnosti, ne bogastva in moči, vezala in družila nas je le najtesnejša zemeljska vez medsebojne ljubezni. Lahko smo ponosni na to, da je Stvarnik ravno naš sicer do sedaj bedni slovanski rod oblagodajil z največjim nebeškim darom, katerega je Kriste Gospod sam prinesel iz nebeških višav, namreč — z ljubeznijo. Ljubezen, ta nežnoraški pojav človeškega srca, zrcali vsakemu Slovancu že z obličja. Judje so zavidali Kristu njegovo vseljubezen do človeštva; Nemce in Madžare je bodlo v oči naše stremenje in hrepenenje po medsebojni jugoslovanski bratski ljubavi, radi tega so nas oplazili z mečem te grozne vojne, ki bi naj potegnila v brezno krvi, smrti in uničenja naše zahteve v obsegu Jugoslavije. Saj nimamo skoro v vsej novi kraljevini hiše ziti družine, ki bi nam ne zala potožiti med solzami

smrtne izgube: očeta, sina ali brata. Neštete naše očetovske, bratske in sinovske žrtve, pretvarjale so ravno naše nekdanje krove medsebojne ljubezni v hiše žalosti, solz in obupa.

Hvala Bogu, da te naše stotisočere žrtve, ti prebridki smrti razdori očetovske, sinovske in bratske ljubezni niso bili zamanj! Potok solz, ki nam je privrel iz dobe naših tlačanih očetov, narasel je v dobi svetovne vojne v mogočno reko. Ta valovita reka bridkosti se nam ni porazgubila v pustino novih brezpravnosti in tlačanj, ampak nam je skozi štiri krvava leta zalivala z očetovsko, bratsko in sinovsko krvjo vrt — raj, v katerem se je nastanila še le pred kratkim nova družina: Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pomnimo, da nam je naša svobodno samostojna Jugoslavija zalita s stoletnimi solzami naših pradedov, kateri si niti sanjati niso upali, o tem, kar smo mi dosegli in že uživamo. Da so pa te solze naših očetov zadobile življenjsko moč, morala se je z njimi pomešati kri naših očetov, bratov in sinov. V solzah in krvi je vzkliko, poglano, vzraslo in se bo tudi razcvetelo ter rodilo rajski sad seme naše svobodno samostojne Jugoslavije.

Kriste Gospod pa, ko si je otrl solze pri Lazarjevem grobu, je sklenil svoje roke, povzdignil oči proti nebu, usta so poslala nad oblake iskreno zahvalnico: »Oče, zahvalim Te, da si me uslišal.« Gospod torej ob